Vaasan hallinto-oikeus

Diaarinumero 00030/20/5129

JULKINEN KUULUTUS

Vaasan hallinto-oikeuden päätös ympäristönsuojelulain mukaisessa valitusasiassa

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

8.6.2021

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä on **15.6.2021.**

Asia

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 8.6.2021 nro 21/0090/3, valitus ympäristölupa-asiassa, Ympäristöluvan myöntäminen ampuradan toiminnan laajentamiselle, Janakkala.

Luvan hakija

Tervakosken Ampumarata Oy

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä **8.6.2021 – 15.7.2021** Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa:

https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallinto-oikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html

Muutoksenhakuohjeet ja valitusaika

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetystä valitusosoituksesta. **Valitusaika päättyy 15.7.2021.**

Vaasan hallinto-oikeus **Päätös**

Antopäivä	Päätösnumero
8.6.2021	21/0090/3

Diaarinumero
00030/20/5129

Asia Valitus ympäristölupa-asiassa

Muutoksenhakija [redacted]

Luvan hakija Tervakosken Ampumarata Oy

Päätös, johon on haettu muutosta

Janakkalan ympäristölautakunnan lupajaosto 10.12.2019 (3.12.2019 § 33)

Asian aikaisempia vaiheita

Janakkalan ympäristölautakunta on 16.4.2008 myöntänyt Janakkalan riistanhoitoyhdistykselle määräaikaisen ympäristöluvan Janakkalan kunnan Tervakosken kylässä kiinteistöllä 165-431-1-1729 olevalle Pirttisuon ampumaradalle. Ampumaradalla oli hirvi-, pistooli-, pienoiskivääri- ja haulikkoradat.

Vaasan hallinto-oikeus on päätöksellään 24.6.2009 kumonnut ympäristölautakunnan päätöksen ja palauttanut asian lautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi. Hallinto-oikeus on perusteluissaan katsonut, ettei asiassa ollut melun osalta esitetty riittävää selvitystä luvan myöntämisen edellytysten ja tarpeellisten meluntorjuntatoimenpiteiden arvioimiseksi. Näin ollen hakijalle oli varattava tilaisuus hakemuksensa täydentämiseen liittämällä hakemukseen asiantuntijan laatima melumallinnus ja tarpeen mukaan täydentävä melumittaus, selitys melun vähentämismahdollisuuksista ja suunnitelluista meluntorjuntatoimenpiteistä sekä arvio niiden vaikutuksista lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Hakemuksen täydennykseen oli myös liitettävä selvitys ja suunnitelma maaperän ja pohjaveden pilaantumisen estämiseksi tehtävistä suojatoimenpiteistä, esimerkiksi haulien ja luotien keräysjärjestelmistä. Ympäristölautakunnan tuli selvitykset saatuaan harkita, oliko luvan myöntämiselle, erityisesti haulikkoradalle ympäristönsuojelulain 42 §:n 1 momentin mukaiset edellytykset.

Korkein hallinto-oikeus on päätöksellään 19.4.2010 pysyttänyt Vaasan hallinto-oikeuden päätöksen.

Janakkalan ympäristölautakunta on päätökselläänn 11.10.2011 § 53 myöntänyt Janakkalan riistanhoitoyhdistykselle toistaiseksi voimassa olevan ympäristöluvan Janakkalan kunnan Tervakosken kylässä kiinteistöllä 165-431-1-1729 olevalle Pirttisuon ampumaradalle. Ampumaradalla on hirvi-, pistooli-, pienoiskivääri- ja haulikkoradat.

Vaasan hallinto-oikeus on päätöksellään 22.11.2012 kumonnut päätöksen ja hylännyt hakemuksen haulikkoammuntaa koskevilta osin. Hallinto-oikeus on muuttanut kivääri- ja pistooliratojen toimintaa koskevia lupamääräyksiä määräämällä meluvallin rakentamisen pistooliradalle. Lisäksi hallinto-oikeus on muuttanut luvan voimassaoloa koskevaa määräystä lisäämällä tarkistamishakemuksen sisältöä koskevia vaatimuksia.

Korkein hallinto-oikeus on 26.6.2014 päätöksellään taltionumero 2048 pysyttänyt Vaasan hallinto-oikeuden päätöksen.

Valituksenalainen päätös 3.12.2019 § 33

Ympäristölautakunnan lupajaosto on myöntänyt Tervakosken Ampumarata Oy:lle ympäristöluvan Pirttisuon ampumaradan toiminnan muuttamiseen kiinteistöllä Ampumarata 165-431-1-1729 niin, että käyttöön otetaan uusi 150 metrin kivääririrata ja SRA-rata.

Toiminnassa on noudatettava Janakkalan kunnan ympäristölautakunnan päätöksellä 11.10.2011 § 53 myönnettyä ympäristölupaa sekä hakemuksessa esitettyä ja seuraavia määräyksiä:

Lupamääräykset pilaantumisen ehkäisemiseksi

1. Uusien ratojen rakenteet ja suojavallit on tehtävä hakemuksen mukaisesti ennen ratojen käyttöönottoa. Kivääriradalle on rakennettava ampumakatos, jonka sivu- ja takaseinät ovat tiiviit ja katto varustettu ääntä absorboivalla verhoilulla. Taustavalliksi ampumasuuntaan on rakennettava vähintään kuusi metriä korkea maavalli. Radan eteläpuolelle on rakennettava koko radan kohdalle vähintään viisi metriä korkea valli.

SRA-radan kolmelle sivustalle on rakennettava vähintään neljä metriä korkeat vallit.

Kivääriradan taustavallin pintakerroksessa on oltava 0,3 metrin vahvuinen hiekkakerros maan pinnasta neljän metrin korkeudelle ja SRA-radalla kahden metrin korkeudelle.

2. Ammunta 150 metrin kivääriradalla ja SRA-radalla on sallittu maanantaista perjantaihin kello 12.00–19.00 ja lisäksi pienikaliiberisilla aseilla lauantaisin kello 12.00–16.00.

Lisäksi kilpailuja ja lakisääteisiä ammuntakokeita saadaan järjestää kaikilla radoilla yhteensä seitsemänä lauantaina vuodessa niin, että sallittu ammunta-aika on kello 10.00–16.00.

Juhlapyhinä ja niiden aattopäivinä ammunta on kielletty.

3. Kivääriradalla ammutaan kivääreillä ja SRA-radalla pistoolilla, kivääreillä ja haulikolla.

4. Kivääreillä ja haulikolla ammuttujen laukausten määrä saa olla yhteensä enintään 20 000 laukausta vuodessa.

5. Toiminnasta aiheutuva melu ei saa ylittää valtioneuvoston asetuksessa 53/1997 esitettyä ohjearvoa 65 dB A-painotettuna enimmäistasona impulssiaikakavakiolla määritettynä asumiseen tarkoitetuilla alueilla, eikä 60 dB virkistysalueilla taajamassa tai taajaman välittömässä läheisyydessä taikka loma-asumiseen käytettävillä alueilla.

Mittaus on tehtävä asiantuntijan toimesta soveltaen ampumamelun mittaamisesta annettuja ohjeita. Verrattaessa mittaustuloksia ohjearvoon käytetään tulosten keskiarvoa, jolloin yksittäisten laukausten äänitaso mittauspisteessä äänen leviämiselle erittäin otollisissa olosuhteissa saattaa ylittyä ilman, että lupaehtoa katsotaan rikotuksi.

6. Rata-alueilla on oltava selvästi näkyvillä sallitut ampuma-ajat sekä suositus äänenvaimentimen käytöstä.

7. Alueen sade- ja sulamisvedet tulee johtaa siten, että rata-alueet ja vallit pysyvät mahdollisimman kuivina.

8. Ratojen tausta- ja sivuvalleja ei saa kaivaa tai muokata niin, että pintakerroksen metallit sekoittuvat muihin maakerroksiin.

9. Vallien pintakerroksessa olevat luodit ja haulit on uusilla radoilla seulottava erikseen tai niitä sisältävä hiekka on poistettava säännöllisesti. Käsittely on tehtävä ensimmäisen kerran viiden vuoden kuluttua radan käyttöön ottamisesta ja sen jälkeen 10 000 laukauksen jälkeen tai enintään viiden vuoden välein. Toimista on hyvissä ajoin etukäteen ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Poistettavat jätteet on toimitettava paikkaan, jolla on lupa ottaa niitä vastaan.

Tarkkailumääräykset

10. Luvan haltijan on teetettävä mittaus uusien ratojen ampumamelusta kuukauden kuluessa siitä, kun radat on otettu käyttöön. Mittauksia on tehtävä vähintään neljässä eri ilmansuunnissa ampumaradan lähellä sijaitsevan vakituisen tai loma-asumiseen käytettävän rakennuksen pihassa. Yksi mittauspaikoista on muistutuksessa 3. esitetty kiinteistö. Mittaukset on tehtävä ympäristöministeriön ohjeen 61/1999 mukaisesti.

Mittaussuunnitelma on toimitettava vähintään kaksi viikkoa ennen mittauksia ja tulokset viipymättä niiden valmistuttua Janakkalan kunnan ympäristöpalveluihin.

Valvontaviranomaisen voi antaa tulosten perusteella tai muutoinkin tarvittaessa määräyksiä melun tarkkailusta.

11. Luvan haltijan on ilmoitettava toiminnan lopettamisesta valvontaviranomaiselle viimeistään puoli vuotta ennen lopettamisesta. Rakenteiden purkamisesta ja valleissa olevien luotien ja haulien poistamisesta sekä muusta alueen kunnostamisesta ja maaperän pilaantuneisuuden tutkimisesta on esitettävä suunnitelma. Lupaviranomainen voi antaa määräyksiä tarvittavista toimista ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi sekä toiminnan vaikutusten selvittämisestä ja tarkkailusta.

Luvan voimassaolo

Lupajaoston päätös on voimassa toistaiseksi.

Lupajaoston päätöksellä ei muuteta Janakkalan kunnan ympäristölautakunnan päätöksellään 11.10.2011 § 53 myöntämää ampumaradan ympäristölupaa, jonka lupamääräyksiä Vaasan hallinto-oikeus on päätöksellään 22.11.2012 muuttanut ja joka on tullut voimaan korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä 26.6.2014.

Valituksenalaisen päätöksen perustelut

Lupajaosto on perustellut suorittamansa päätösharkinnan toteamalla, että Tervakosken ampumaradalle on toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa, joka on voimassa lupajaoston päätöksestä 3.12.2019 riippumatta. Tämä päätös koskee toiminnan muutosta ja kahden uuden radan rakentamista ja käyttöönottoa. Lupaharkinnassa on otettu huomioon voimassa oleva ympäristölupa ja kaikkien ampumaratojen yhteisvaikutus ympäristöön.

Voimassa olevan ympäristöluvan määräykset radan käyttäjiltä edellytettävästä ratakortista, tien sulkemisesta lukittavalla puomilla, alueen rajojen merkitsemisestä maastoon ja jätehuollon järjestämisestä koskevat myös uusia ratoja. Myös tarkkailumääräykset muun muassa radan käytöstä pidettävästä kirjanpidosta ja sen toimittamisesta vuosittain lupaviranomaiselle sekä kolmen vuoden välein tehtävästä vesien tarkkailusta koskevat koko toimintaa.

Kun hakemuksessa esitettyä toimintaa harjoitetaan lupajaoston päätöksessä 3.12.2019 esitetyllä tavalla ja annettuja määräyksiä noudattaen, toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset sekä luonnonsuojelulain ja sen nojalla säädetyt vaatimukset.

Toiminnasta ei aiheudu terveyshaittaa, merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista, vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta muun tärkeän pohjaveden käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä eräistä naapuruussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta naapureille. Määräyksiä annettaessa on otettu huomioon toiminnan aiheuttama pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski sekä alueen kaavamääräykset.

Ampumarataa lähinnä sijaitseva asutus on noin 450 metrin etäisyydellä ja Tervakosken taajaman keskusta noin kolmen kilometrin etäisyydellä. Ampumaradan lähellä ei ole luonnonsuojelualueita eikä maankäytön suunnittelussa osoitettuja virkistysalueita.

Uusien ratojen ja erityisesti kivääriradan ampumasuunta poikkeaa muiden ratojen ampumasuunnasta, mikä laajentaa melun leviämisaluetta, mutta ampumasuunta on valittu niin, että vaikutusalueella ei ole asutusta, loma-asutusta tai virkistysalueita.

Päätöksessä on otettu huomioon selvitys ampumaratojen parhaasta käyttökelpoisesta tekniikasta (Ampumaratojen ympäristövaikutusten hallinta, Suomen ympäristö 5/2014). Selvityksessä on arvioitu ympäristön tutkimustarvetta erilaisilla ampumaradoilla (s. 242) ja jaettu ampumaradat kolmeen luokkaan. Ampumaradalta edellytetään niin sanottua perustason tutkimusta, jos se ei sijaitse pohjavesialueella eikä sen lähellä ole talousvesikaivoja tai vesistöä alle 300 metrin etäisyydellä ja lyijykertymä radalle on alle 50 tonnia vuodessa. Tällaisella ampumaradalla ei oleteta olevan merkittävää pinta- tai pohjavesiriskiä ja haitta-aineiden kulkeutumista rata-alueelta ympäristöön pidetään merkityksettömänä tai vähäisenä ja ampumaradan vaikutuksia paikallisina ja vähäisinä. Tervakosken ampumarata kuuluu tähän luokkaan.

Perustason tutkimukseen kuuluvat selvityksen mukaan (s. 88) käytön seuranta ja raportointi (laukausmäärät radoittain ja asetyypeittäin, toiminta-ajat) ja ulkopuolisten vesien hallinta ja johtaminen rata-alueen ohi ojituksin. Tarkkailua ei pääsääntöisesti edellytetä, mutta voidaan tehdä tapauskohtaisesti vaikutusten mukaan kohdennetusti 3–6 vuoden välein. Lisäksi ampumarata-alue on kunnostettava toiminnan loputtua.

Lisäksi lupajaosto on perustellut antamiaan lupamääräyksiä toteamalla, että uusien ratojen rakenteet, joilla vähennetään melun leviämistä ympäristöön sekä maaperän pilaantumisvaaraa, on määrätty tehtäviksi hakemuksen mukaisesti (määräys 1). Toiminta-ajat ovat samat kuin voimassa olevassa ympäristöluvassa (määräys 2). Rajatut toiminta-ajat ovat tarpeen ampumamelusta naapureille koituvan rasituksen vähentämiseksi.

Voimassa olevassa Tervakosken ampumaradan ympäristöluvassa on sallittu kiväärillä, pienoiskiväärillä ja pistoolilla ampuminen, mutta haulikkoradalla ampuminen on kielletty kiekkojen ammunnan aiheuttaman melun vuoksi. Nyt lupaa haetaan haulikon käytölle SRA-radalla. SRA-radalla ammutaan matalalla olevia maaleja. Rataa kolmelta suunnalta ympäröivät vallit vähentävät laukausäänen leviämistä ympäristöön. Melun leviämisselvityksen ja koeammunnassa tehdyn melumittauksen perusteella haulikolla ampuminen SRA-radalla ei aiheuta ampumaradoilla sallittuja melun ohjearvoja ylittävää melua, joten haulikon käyttö SRA-radalla on hyväksytty (määräys 3).

Kiväärillä ammuttujen laukausten enimmäismääräksi hirviradalla on voimassa olevassa ympäristöluvassa määrätty 20 000 laukausta vuodessa. Hakemuksen mukaan kivääriläukausten vuosittainen määrä ei lisäänny toiminnan muutoksen vuoksi, vaan toimintaa siirtyy vanhoilta radoilta kahdelle uudelle radalle. Päätöksessä on pidetty laukausten yhteismäärä ennallaan ja määrätty kiväärillä ja haulikolla ammuttujen laukausten yhteismääräksi enintään 20 000 laukausta vuodessa (määräys 4).

Määräys 5 radoilla sallittavista melutasoista on sama kuin voimassa olevassa, vanhoja ratoja koskevassa ympäristöluvassa. Sallittavat melutasot on määrätty ampumaratojen melun ohjearvoista annetun valtioneuvoston päätöksen (53/1997) mukaisina, koska ampumaradan melu koetaan yleisesti häiritsevänä.

Määräykset 6–8 radan käyttöajoista ja äänenvaimentimen käytöstä tiedottamisesta, hulevesien ohjaamisesta ja vallien säilyttämisestä koskemattomina ovat samat kuin voimassa olevassa ympäristöluvassa.

Kivääri- ja pistooliradoilla luodit iskeytyvät pääasiassa valleihin ja jäävät niiden pintaosaan, mistä ne on mahdollista poistaa. Toimenpiteen suorittamisesta on määrätty hakemuksen mukaisesti, ja toimenpiteestä on ilmoitettava valvontaviranomaiselle valvontaa varten (määräys 9).

Uusien ratojen käytöstä syntyvän melun leviämistä on selvitetty melun laskentamallilla. Tulokset on syytä varmistaa kertaluonteisella mittauksella vakituisen asumisen tai loma-asumisen alueilla eri puolilla ampumarataa (määräys 10). Myöhemmin melun mittaaminen voi olla tarpeen esimerkiksi melusta tehtyjen valitusten vuoksi tai ampumaradan läheisyyteen rakennettavien uusien asuinrakennusten, vapaa-ajanasuntojen tai muiden melulle häiriintyvien kohteiden vuoksi.

Voimassa olevan ympäristöluvan mukaan hakijan on jätettävä hakemus lupamääräysten tarkistamiseksi vuoden 2021 loppuun mennessä. Vaasan hallintooikeus määräsi päätöksessään 22.11.2012, että hakemuksessa on sen lisäksi mitä hakemuksen sisällöstä muutoin määrätään esitettävä selvitys taustavallien haitta-ainepitoisuuksista ja ampumarata-alueen maaperän pilaantuneisuudesta, luotien keräämisestä luotiloukuin tai muulla menetelmällä ja mahdollisuudesta kattaa taustavallit ja kerätä pilaantuneilla alueilla muodostuvat sade- ja sulamisvedet yhteen tarkkailua ja käsittelyä varten.

Ympäristölupapäätöksen lupamääräysten tarkistamista koskeva velvoite raukesi ympäristönsuojelulain muutoksella 425/2015. Voimaanpanomääräyksen mukaan valvontaviranomaisen on säännöllisessä valvonnassa arvioitava tällaisen luvan 89 §:n mukainen muuttamisen tarve viimeistään vuoden kuluessa siitä ajankohdasta, jolloin luvan tarkistamista koskeva hakemus oli määrä jättää lupaviranomaiselle.

Ampumaradan rakenteiden purkaminen sekä maaperän pilaantuneisuuden tutkiminen ja tarvittaessa puhdistaminen ovat tarpeen alueen siistimiseksi sekä maaperän ja pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi, kun ampumaradan toiminta lopetetaan (määräys 11).

Vastauksenaan lausuntoon ja muistutuksiin lupajaosto on lausunut, että ampumaradan aiheuttama melu ei tehtyjen selvitysten perusteella aiheuta melun ohjearvojen ylityksiä, joten sisämelun mittaaminen asunnoissa ei ole tarpeen. Ampumaradan lähellä ei ole talousvesikaivoja.

Uusilla radoilla toteutetaan toimenpiteitä, jotka ehkäisevät maaperän pilaantumista. Luvan haltija on määrätty puhdistamaan alueen maaperä, kun toiminta lopetetaan. Laukausmelu aiheuttaa rasitusta naapureille, mutta rasitusta ei pidetä kohtuuttomana, kun toiminta-ajat ja vuosittainen laukausmäärä pysyvät entisellään. Ampumaradan lähiympäristössä ei ole kaavoitettuja ja käytössä olevia virkistysalueita.

Lupaharkinnassa on otettu huomioon kaikkien ratojen yhteisvaikutus.

Toiminta-aikojen rajoittamista kahteen päivään viikossa tai päivittäin aikavälille kello 12–16 ei katsota tarpeelliseksi, kun otetaan huomioon ampumaradan aiheuttamat melutasot ympäristössä ja melulle altistuvien määrä.

Aiemman ympäristöluvan käsittelyn aikana on kielletty haulikkoradan käyttäminen, koska se aiheuttaa lähialueella ympäristön viihtyisyyden merkittävää vähentymistä ja eräistä naapuruussuhteista annetun lain tarkoittamaa kohtuutonta rasitusta. Hakemuksessa ei ole esitetty haulikkoradan ottamista käyttöön, vaan haulikon käyttöä SRA-radalla. Tämä on hyväksytty, koska syntyvä melu ja maaperän pilaantumisen vaara on huomattavasti pienempi kuin kiekkoja ammuttaessa ja toiminnan ympäristövaikutuksia voidaan vähentää radan ympärille rakennettavilla valleilla.

Muistutuksessa 3 esitetty melun mittauspaikka on kirjattu melun mittausta koskevaan määräykseen.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

[redacted] on vaatinut, että lupajaoston päätös kumotaan ja hakemus hylätään.

Lisäksi muutoksenhakija on vaatinut, että ampumatoiminta alueella kielletään ja toiminta lakkautetaan.

Vaatimustensa tueksi muutoksenhakija on esittänyt muun ohella, että hakemus ei täytä ympäristönsuojelulain ja ympäristönsuojeluasetuksen, naapuruussuhdelain eikä luonnonsuojelulain vaatimuksia. Janakkalan Tervakosken Pirttisuon ampumarata on niin sanottu puskarata 1970-luvulta. Lupia toimintaan on alettu hakea 1980-luvulta lähtien. Ympäristön asukkaat ovat tehneet valituksia melusta koko radan historian ajan.

Vaasan hallinto-oikeus ei hyväksynyt päätöksessään 22.11.2012 lupaa haulikkoradalle. Korkein hallinto-oikeus ei muuttanut päätöstä. Lupaa on jälleen haettu myös haulikkorataan, vaikka se on aikaisemmin kielletty melun ja ympäristöhaittojen vuoksi.

Melumittaukset ovat ristiriitaisia. Melumallinnuksessa (lausunto 9.4.2011 / [redacted]) vanhojen ratojen osalta 65 dB:n rajan sisäpuolelle jää useita omakotitaloja ja 60 dB:n rajan sisäpuolelle jää vapaa-ajanasuntoja ja kokonaisia asuinalueita. Uusissa mittauksissa on yllättäen päästy huomattavasti matalampiin lukemiin, vaikka 150 metrin radan laukauspaikka olisi siirtymässä lähemmäs taajamaa ja uusi haulikkoratakin sijaitsisi lähes samassa paikassa kuin aikaisemminkin. Tietyn- ja Vuorelantieltä melua ei ole mitattu, vaikka ne tulisivat olemaan kivääriradan laukaisupaikan lähimpiä asuinalueita. [redacted] tarkkaa mittauspaikkaa ei ole mainittu. [redacted] melu on ajoittain sietämätöntä [redacted]. Melu on kohtuuton rasitus ympäristön asukkaille.

Uuden 150 metrin pituisen kivääriradan ampumakatos tulisi suunnitelmissa sijoittumaan vielä vanhojakin ratoja lähemmäs asutusta. Lupamääräyksessä 1 mainitaan, että radan taustavallin korkeus on kuusi metriä ja eteläpuolen vallin korkeus viisi metriä. Vallit ovat täysin riittämättömiä melusuojina. Ne eivät

riitä suojaamaan lounaassa olevan korkean mäen päällä sijaitsevaa tukiasemamastoa eivätkä maston lähellä tai sille johtavalla tiellä olevia henkilöitä. Pohjoispuolen suojavalli on jätetty kokonaan pois. Ainoastaan kalliot ja lippusiima rajaavat kivääririrataa. Tällainen kallioseinämä 150 metriä pitkän radan yhtenä sivuna ilman minkäänlaista vaimennusta vain moninkertaistaa äänen ja aiheuttaa luodin kimpoamisvaaran. Muutoksenhakija on ihmetellyt, mistä paikasta uudet melumittaukset on tehty, kun otetaan huomioon, että tällä hetkellä radalla kasvaa puita ja pensaikkoa.

Lupamääräyksestä 1 on ampumakatoksen taka- ja sivuseinistä jätetty ääneneristykset kokonaan pois. Määräyksen mukaan seinien tulee olla tiiviitä. Tiivis ei ole sama kuin ääntä eristävä. Muovipressukin voi olla tiivis, mutta se ei eristä ääntä. Tarkoituksena on ilmeisesti tehdä samanlaisia katoksia kuin siellä on tälläkin hetkellä eli ne eivät eristä ääntä. SRA-radan katoksesta ei ole mainintaa. Ilmeisesti kentälle ei ole tulossa laukaisujen melusuojaa. Muutoksenhakija on ihmetellyt, että katoshan vain kenties hankaloittaisi haulikolla ampumista. Luvan hakija on maininnut kuulemisessaan, että SRA-radalla haulikolla ammutaan yleensä matalalla. Sana ”yleensä” viittaa siihen, että siellä tullaan ampumaan entiseen, jo kiellettyyn malliin.

Laukausten määrä ja niiden kirjaaminen on epämääräistä:150 metrin rata ja vuosittain viisi kilpailua, joissa ammutaan 1 000 laukausta, ja SRA-rata ja vuosittain viisi kilpailua, joissa ammutaan 5 000 laukausta. Muutoksenhakija on ihmetellyt, onko laukausmäärät laskettu yhteen vai erikseen, lisääntyvätkö lauantain kilpailut, mikä on vuorokausittaisten laukausten määrä ja kuka laskee laukausten määrän vuorokausi- ja vuositasolla. Luvan hakija on myöntänyt itsekin lupahakemuksessa, että uudet radat korvaavat vanhojen ratojen ruuhkaista käyttöä.

Ampumarata on suomaista Pirttisuon aluetta, jonka läpi virtaa puromainen oja. Kyseinen oja virtaa Tietynojan kautta Alasjärveen ja kuuluu Kokemäenjoen vesistöön. Kentät ovat ajoittain erittäin märkiä ja liejuisia. Luoteja, hauleja ja metalleja on runsaasti kentillä ja ympäristössä. Niitä ei ole tähänkään asti poistettu, vaikka aikaisemmissa luvissa on tätä korostettu. Alueelle on tuotu uutta maa-ainesta ja sekin sisältää epäpuhtauksia, kuten muovinriekaleita ja bituminkappaleita. Muutoksenhakija on ihmetellyt, onko tuotu maa vain kunnan jätemaata.

Hakemuksesta ei selviä riittävästi, miten kenttien pohjarakenteet, veden ohjaus sekä luotien ja haulien keräys toteutetaan. Matalat vallit eivät riitä suojaamaan haitallisten metallien leviämistä (haulikko jopa 10 hehtaaria ja kivääri jopa useita kilometrejä). Lähistöllä (300 metriä) sijaitsee myös talousvesikaivoja. Luotien ja haulien sisältämät metallit kuten lyijy, antimoni ja arseeni ovat vaarallisia ympäristömyrkkyjä. Lyijy kerääntyy ravintoketjuun ja on erityisen myrkyllistä pienille lapsille. Lyijy vahingoittaa jo pieninä pitoisuuksina keskushermostoa sekä heikentää kasvua ja lisääntymiskykyä.

Naapuruussuhdelaki huomioon ottaen rata on liian lähellä asutusta, talojen välittömässä läheisyydessä ja suositun ulkoilualueen keskellä. Alueella liikkuu runsaasti ihmisiä päivittäin. Ulkoilija eksyy helposti poluilla, eikä aina muista onko lauantai vai sunnuntai. Lapset ja nuoret liikkuvat alueella kellonajoista piittaamatta tai niistä tietämättä.

Lupa olisi pitänyt käsitellä kokonaisuutena, jossa olisi otettu huomioon uudet ja vanhat radat sekä uudet ja vanhat luvat. Jos lupa saa lainvoiman, ei kukaan valvo, millä aseilla ja millä kentillä ammutaan, ja käyttäjämäärä lisääntyy välittömästi. Jo nyt on havaittavissa, että kävijöitä on kaukaakin ympäristökunnista ja Uudeltamaalta. Hirvenmetsästykseen liittyvät lakisääteiset koeammunnat, joihin harrastajat aina vetoavat, voi suorittaa lähistön ampumaratakeskuksissa, esimerkiksi Hyvinkäällä tai Lopella, jonne on Tervakoskelta matkaa 30 kilometriä.

Asian käsittelyssä ei ole noudatettu hyvää hallintotapaa. Lupa-asioita aikaisemmin 1980-luvulta lähtien hoitanut, nyt lupajaoston kokouksessa esitellyt virkamies ja osa luottamushenkilöistä käyvät itse radalla ampumassa. Kuulutus toiminnan muuttamisesta tuli kunnasta juuri ennen juhannusta, kun kesälomat alkoivat. Kunnan virasto, joka sijaitsee Turengissa, oli kiinni heinäkuun alusta neljä viikkoa. Lupajaoston kokous lupapäätöksestä oli 3.12.2019. Kirje tästä tuli muutamaa päivää ennen joulua. Valitusaikaan osui joulun, uudenvuoden ja loppiaisen arkipyhät. Näin asiakirjoihin tutustumisesta, muistutuksesta ja valituksen teosta tehtiin kunnan taholta mahdollisimman hankalaa. Muualla metsäratoja lakkautetaan ja toiminta siirretään ampumaurheilukeskuksiin sisätiloihin ja simulaattoriradoille. Ratoja, joilla ei ole pitkällä tähtäimellä tulevaisuutta näin lähellä taajamaa, ei tulisi enää laajentaa.

Asian käsittely hallinto-oikeudessa

Riihimäen seudun terveyskeskuksen kuntayhtymän ympäristöterveys on Janakkalan kunnan terveydensuojeluviranomaisena viitannut vastineessaan muun ohella ympäristöluvasta aikaisemmin antamaansa lausuntoon. Jos toiminnasta on aihetta epäillä sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa 545/2015 annettujen sisämelun toimenpiderajojen ylittävää melua, toiminnanharjoittajan tulee tarvittaessa mittauttaa sisämelutaso huomioiden impulssikorjaukset. Mikäli voidaan todeta, että melusta aiheutuu toimenpiderajat ylittävää melua, on meluntorjuntaa lisättävä tai muutoin rajattava toimintaa.

Mikäli vaikutusalueella on käytössä olevia talousvesikaivoja, tulee arvioida toiminnan vaikutukset talousveden laatuun. Vaikutusalueella olevilla kiinteistöillä tulee olla käytössään riittävä määrä sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen 1352/2015 tai sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen 401/2001 mukaista talousvesivaatimukset täyttävää talousvettä. Tärkeää on, että lähimpien kaivovesien laatu tutkitaan näytteenotoin ja laboratoriotutkimuksin (lyijy, antimoni, kupari, sinkki ja arseeni). Tulosten tulkinnan parantamiseksi näytteistä suositellaan tutkittavaksi myös pH, happipitoisuus, sameus ja orgaanisen aineksen pitoisuus.

Alue ei hakemuksen mukaan sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lupapäätöksessä ei ole edellytetty pohjavesien tarkkailua. Pohjavesien virtaussuuntaa alueelta ole esitetty. Ympäristöministeriön oppaan 4/2014 ”Ampumaratojen ympäristövaikutusten hallinta, Paras käyttökelpoinen tekniikka” mukaan suomalaisilla ampumaradoilla tehtyjen tutkimusten mukaan ampumaradoilta voi kulkeutua metalleja pohjavesiin, mutta selvästi taustatasosta kohonneet ja ympäristövaikutusten kannalta merkittävät pitoisuudet eivät ole yleisiä. Kyseisen ampumaradan osalta tulee varmistua, että toiminta ei vaaranna tai huononna pohjaveden laatua siinä määrin, että sen käyttö talousvetenä estyy.

Janakkalan ympäristölautakunnan lupajaosto on lausunnossaan todennut muun ohella, että lupajaoston päätös koskee ampumarata-alueen toiminnan muuttamista, eikä tässä yhteydessä tarkastella lainvoimaisen luvan mukaista olemassa olevaa toimintaa radalla. Vaatimus toiminnan lakkauttamisesta tulee näin ollen hylätä. Lupajaoston päätös perusteluineen täyttää ympäristönsuojelulain ja -asetuksen sekä naapuruussuhdelain vaatimukset. Toiminta ei ole miltään osin luonnonsuojelulain vastaista.

Ampumaradalla on lainvoimainen ympäristölupa. Toimintaa on harjoitettu lupaehtojen mukaisesti. Aiemmin alueella on toiminut haulikkorata, joka ei enää ole ollut käytössä. Silloisella haulikkoradalla ammunta on ollut kiekkoammuntaa eri suuntiin yläviistoon. Meluselvitykset on tehty silloisesta ammunnasta silloisissa olosuhteissa, eikä lopetettu haulikkoammunta ole melutasoltaan tai muuten rinnastettavissa hakemuksen mukaiseen toimintaan.

Nyt lupaa on haettu toiminnan muuttamiseen niin, että ammuntaa olisi kahdella uudella radalla siten, että kokonaislaukausmäärä ei muuttuisi. Melumallinnus ja melumittaukset ovat osoittaneet sallittujen melutasojen yksiselitteisesti alittuvan uusilla radoilla. Vanhojen ratojen osalta asia on aiemmin tutkittu. Toiminnan kokonaisvolyymi ei kasva. Toiminta-ajat säilyvät ennallaan. Osa laukauksista siirtyy uusille radoille. Uusien ratojen melusuojaus tehostuu valleilla, ja luotien ja haulien talteenotto mahdollistuu entistä paremmin.

SRA-radalla (sovellettu reserviläisammunta) tapahtuva satunnainen haulikkoammunta tapahtuisi suojavallien rajaamalla alueella alaviistoon kohti maalia eikä yläviistoon kohti kiekkoja. Näin melun leviäminen rajoittuu huomattavasti verrattuna tavanomaiseen kiekkoammuntaan haulikolla. Ammunta SRA-radalla tapahtuisi pääosin luotiaseilla.

Uusien ratojen etäisyydet häiriintyvistä kohteista ovat käytännössä samat kuin käytössä olevien ratojen. Uusilla radoilla melun leviämistä on rajoitettu, ja mallinnus sekä mittaukset osoittavat melutasojen alittavan säädetyt rajat. Korkea maavalli torjuu maanpinnan tasolla lähellä vallia olevan aseen melua tehokkaasti. Myös ympäröivän maaston mäet rajoittavat melun leviämistä. Kivääriradalla ammunta tapahtuisi suojasta.

Turvallisuusseikkoja ei käsitellä ympäristöluvassa, mutta muutoin toiminnanharjoittaja vastaa radan turvallisuudesta. Radalta ei ole tiedossa turvallisuusriskejä tai vahinkoja. Liikkuva SRA-ammunta ei mahdollista melusuojakatoksia. Kokonaislaukausmäärä ja kilpailujen määrä eivät kasva entisestä. Rata on ympäröivää maastoa alempana, mikä on melun leviämisen rajoittamisen kannalta hyvä. Maasto ei ole suota vaan kivennäismaata. Sade- ja sulamisvedet johdetaan hallitusti pois, ja vesien laatua tarkkaillaan. Lyijyn liukenevuus ja ympäristöriski tunnetaan, ja on otettu huomioon lupaehdoissa. Muualta tuodut/tuotavat maat ovat puhdasta ylijäämämaata kunnallisteknisistä kohteista lähialueilla. Ratojen rakenteet, vesitalous sekä luotien ja haulien keräys on riittävästi esitetyt. Haittaa ei ole pidettävä kohtuuttomana. Huolimatta runsaasta asutuksesta, johon ammunnan ääni kuuluu, päätöksestä on jätetty ainoastaan yksi valitus.

Hakemuksesta tiedottaminen on tapahtunut lain ja hyvän hallinnon mukaisesti, eikä väite hankaloittamisesta pidä paikkaansa. Valitusta käsiteltäessä on huomattava, että radan toimintaa koskeva lupa on saanut lainvoiman jo aiemmin,

ja toiminta on jatkunut jo pidempään. Luvan mukainen toiminta alueella jatkuu toistaiseksi ennallaan. Nyt käsittelyssä olevan päätöksen mukaan radan sisäinen toiminta ja järjestelyt jossain määrin muuttuisivat ilman, että ympäristövaikutukset lisääntyisivät. Näin luvan muuttaminen hakemuksen mukaisesti on tullut hyväksyä. Tässä yhteydessä ei oteta kantaa radan siirtämiseen tai muihin vaihtoehtoihin, vaan on ratkaistu hakemuksen mukaisen ympäristöluvan edellytykset.

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle ja *Janakkalan kunnalle* on varattu tilaisuus vastineiden antamiseen. Vastineita ei ole annettu.

Tervakosken Ampumarata Oy on vastineessaan todennut muun ohella, että terveydensuojeluviranomaisen lausunnossa ei esitetä ennalta huomioimattomia tai uusia toimenpiteitä vaativia seikkoja. Lupajaosto on todennut, että ampumaradan aiheuttama melu ei tehtyjen selvitysten perusteella aiheuta melun ohjearvojen ylityksiä, joten sisämelun mittaaminen asunnoissa ei ole tarpeen. Näin ollen toiminnanharjoittajan mukaan myöskään meluntorjunnan lisääminen tai toiminnan lisärajaaminen ei ole tarpeellista.

Ampumarata ei ole pohjavesialueella. Ampumaradan lähellä ei ole lupajaoston myöntämän luvankaan mukaan talousvesikaivoja. Lupaehtojen mukaisesti vesien laatua tarkkaillaan säännöllisesti. Lyijyn liukenevuus ja ympäristöriski tunnetaan ja on otettu huomioon lupaehdoissa. Vesien laatua on jo aiemminkin tarkkailtu, eikä poikkeamia haitta-ainepitoisuuksissa ole havaittu.

Ampumaradalla on toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa, käsiteltävänä ollut lupahakemus koskee ainoastaan toiminnan muuttamista uusien ampumapaikkojen osalta. Muutoksenhakijan vaatimus ampumisen lopettamisesta ja toiminnan lakkauttamisesta on näin ollen täysin aiheeton.

Pirttisuon ampumarata on maankäyttöä ohjaavaan maakuntakaavaan merkitty seudullisesti ja maakunnallisesti merkittäväksi ampumaradaksi. Radan luokitus on paikallisratakeskus. Ei voitane puhua mistään puskaradasta. Maakuntakaava edellyttää omistajayhtiöltä radan kehittämistä. Radan kehittämiseen on panostettu, ja kehittäminenhän tarkoittaa, että rataa ja sen olosuhteita parannetaan. Rata ei todellakaan ole muun muassa viime vuosina toteutettuine meluvalleineen enää lainkaan sitä, mitä se on ollut 1970-luvulla. Muutoksenhakija jättää huomioimatta tehdyt ja tehtävät kehitystoimenpiteet ja toiminta-aikojen rajoitukset. Ratayhtiön on toimittava maakuntakaavan ja nykyisten toistaiseksi voimassa ja olemassa olevien lupien, ohjeiden ja vaatimusten puitteissa. Rataa on käytetty voimassa olevien lupaehtojen mukaisesti. Paikallisuus merkitsee myös ympäristöystävällisyyttä vähentämällä valittajan ehdottamaa kulkemista kauemmas ympäristössä oleville varsin ruuhkaisille radoille. Aseiden kuljetus ei onnistu julkisilla liikennevälineillä ja näin ollen paikallinen monipuolinen harrastuspaikka vähentää siltä osin autoilun tarvetta.

Varsinkin nuorten suosiossa oleva SRA-ammunta on tullut uutena kehittyvänä lajina mukaan. Vanhat radat soveltuvat huonosti uuden lajin harrastamiseen. Myös standardimittainen 150 metrin kivääririata Pirttisuolta puuttuu. Ammunnan nykyvaatimuksia vastaavien ampumapaikkojen rakentaminen on kehitystä parhaimmillaan. Kyseessä ei ole toiminnan huomattava laajentaminen vaan sen nykyaikaistaminen ja kehittäminen.

Merkinnät ilmaisevat erittäin hyvin, missä liikkumista on rajoitettu. Ratayhtiö on halunnut toimia joustavasti, eikä ole edes halunnut kieltää ympäristöalueella pitkin turvallista reittiä liikkumista kokonaan, koska radan voi ja pitääkin ohittaa turvallisesti ratojen takapuolelta merkittyä reittiä. Rata-alueen ympäristössä on runsaasti varoitustauluja. Harjoittelu- ja kilpailuajoista alueella sovitaan moottorikerhon kanssa erikseen. Tällöin ammunta on kielletty. Ammunta suoritetaan huolellisesti tähdäten kohti tarkoitukseensa rakennettua luodit turvallisesti kokoavaa ampumavallia ja vallin edessä olevia maaleja. Ohi ampumapenkan maastoon karkaava vahingonlaukaus on äärimmäisen harvinainen, mutta mahdolliselle vaara-alueelle ei pidä tietenkään ammunta-aikana mennä.

Muutoksenhakijan havainnepiirros on epämääräinen ja virheellinen mukaan lukien muutoksenhakijan arvioima 300 metrin välimatka lähimpään asumukseen. Oikea etäisyys on 450 metriä, kuten lupadokumenteistakin ilmenee. Alueella on hirvikiväärirata, pistoolirata ja pienoiskivääri/villikarjurata, joilla on lainvoimainen toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa. Alueella ei ole muutoksenhakijan esittämää kahta pistooliratаa. Haulikkorata on poistettu käytöstä, ja sen alue on Tervakosken Moottorikerhon käytössä.

Meluselvitykset tehtiin huolellisesti ennen varsinaista ratasuunnittelua ja lupaprosessin aloittamista. Vallien esisuunnittelun aluksi haluttiin selvittää, olisiko mahdollista tehdä uusia nykyaikaisia ja entistä parempia ampumapaikkoja. Ensin suoritettiin koeammunnat ja niiden tulosten perusteella näytti, että melun suhteen rata-alueen kehittäminen olisi mahdollista. Seuraavaksi teetettiin maan johtavilla ampumaratameluasiantuntijoilla melumallinnukset, jotta voitiin varmistaa, olisiko ratojen rakentaminen yleensäkin mahdollista voimassa olevien ympäristönormien puitteissa. Mallinnusohjelmistot ovat kehittyneet voimakkaasti digitalisaation edetessä kaikilla aloilla. Ohjelmistot ovat entistä yksityiskohtaisempia ja tarkempia ja hyödyntävät digitaalista maastotietokantaa. Maastomalli on tarkentunut Maanmittauslaitoksen uuden maastotietokannan (2019) ja laserkeilausaineiston (2014) ansiosta aivan toiselle tarkkuustasolle.

Lupahakemuksen liitteessä K1 on selvitetty melumallinnuksen haitta-alueen läheisyydessä olevat kiinteistöt. Melumallinnuksen liitteet C1 ja C2 kuvaavat lupahakemuksessa käsiteltävien ratojen meluriskin vähäisyyttä asutuksen suuntaan. Etäisyys asutukseen on 440–450 metriä riippuen kummasta laidasta rataa mitataan. Koeammunnan mittauspisteet on valittu ohjeen mukaan mahdollisimman kattavasti pääilmansuuntien mukaisesti: Pohjoisen suunnassa Huistintie (lähin talo noin 450 metriä), idän sunnassa Moosentie ja etelän sunnassa Aholanpolku Tietyssä. Aholanpolku valittiin mittauspisteeksi, koska etelämpänä sijaitseva Korpilontien asutus on kauempana. Lännen suunnassa mittausta ei ole suoritettu, koska siinä suunnassa ei ole lähellä asutusta. Vallien korkeudet on todettu mallinnuksen perusteella riittäviksi. Lännen suunnassa oleva maasto on ratojen suunnittelussa otettu huomioon. Leveäkallion maston suuntaan vallit on suunniteltu siten, että ampumasektori on hyvin kapea, eikä radalta ole mahdollista ampua vaarallisesti maston suuntaan. Takavalli on suunniteltu ja mitoitettu niin, ettei tiellä oleva liikenne ole vaarassa. Mallinnuksessa on todettu, että oikealla oleva korkea ja karkea maasto on riittävä melusuoja. Puusto voidaan myös jättää paikalleen lisäsuojaksi, koska varsinainen rata on hyvin kapea, enimmillään 10 metriä. Koelaukaukset tämän radan suunnitellulla paikalla ammuttiin olemassa olevalla vanhalla metsäautotiellä, jolla

ei ollut häiritsevää kasvillisuutta. Ampumapaikka oli noin 10 metrin etäisyydellä suunnitellusta katoksesta eli sunnitellusta ampumakatoksesta hieman oikealla, lähempänä valituksessa mainittua ”kaiuttavaa” kalliota. Laukaukset ammuttiin suunnitellussa ampumasuunnassa noin 150 metrin etäisyydellä kannon päällä olevaan puupökkelöön. Suunnitellun SRA-radan kohdalla ammuttiin haulikolla neljään eri suuntaan. Koeammuntojen ja mallinnusten tulokset osoittavat, että melu mahdollisten häiriintyvien kohteiden eli asutuksen kohdilla jää selvästi alle laissa määriteltyjen haitallisten melutasojen. Lupaharkinnassa on otettu kaikkien ratojen kokonaisvaikutus huomioon.

Suunniteltu 150 metrin radan ampumakatos on niin sanotusti A-tyyppiä, jonka kaikki kolme seinää on äänieristetty. Lupa ei edellytä eristettä, mutta eristys on suunniteltu tehtäväksi. SRA-radalla ei voi olla varsinaista ampumasuojaa ammunnan luonteen vuoksi, mutta vallien korkeus ja läheisyys rajoittavat äänen etenemistä radalta. Haulikkoammunta on vain hyvin pieni osa SRA-harjoittelua.

Sallitut laukauksien määrät ja lauantain kilpailut pysyvät ennallaan. Laukaukset kirjataan radoittain ja raportti toimitetaan vuosittain ympäristöviranomaisille. Tämäkin on määritelty selkeästi luvassa. Ympäristöviranomaiset valvovat, mutta he eivät voi olla paikalla joka hetki. Radoilla ei käy ampujia läheskään joka päivä. Kirjaustoimintoja kehitetään tulevaisuudessa myös digitaalisesti entistä helpommin hoidettavaksi, esimerkiksi kännykällä. Radan käytön on todettu olevan ”ruuhkaista” nimenomaan lainausmerkeissä, mikä tarkoittaa sitä, että erilaisten ammuntojen ja harjoitusten (ammuntalajit) toteuttaminen järjestelyineen on joskus hankalaa yhdellä radalla, koska ammunta-aika on iltaisin rajoitettu sen verran lyhyeksi. Tämän vuoksi uudet radat toimivat melua ja muita haittoja vähentävästi ammuntatapahtumia joustavoittaen sekä vanhojen ratojen ympäristökuormitusta vähentävästi.

Hylsyt pyritään keräämään aina heti ammunnan jälkeen, mutta lumi ja ruohikko usein vaikeuttavat tätä. Keväisin pidetään talkoot ja kerätään paljastuneet hylsyt pois. Hylsyjä toimitetaan vuosittain metallikeräykseen. Myös hylsyjen entistä parempaan talteenottoon on asennettu ja suunniteltu asennettavaksi maahan keräystä helpottavia katemateriaaleja.

Lyijyn keräykseen on uusien ratojen suunnitelmissa panostettu. Muutoksenhakijan esittämät haitallisten metallien leviämisaluetta koskevat arvailut ovat täysin perusteettomia lupaa koskevien ampumapaikkojen kohdalla. Haitta-ainepitoisuuksia alueen vesissä on tarkkailtu ja tarkkaillaan säännöllisesti, eikä poikkeamia ole havaittu. Luvassa on todettu, että vaikutusalueella ei ole talousvesikaivoja.

Uudet alueelle tuodut maa-ainekset ovat ympäristöviranomaisten hyväksymistä kohteista tuotua ylijäämämaata. Maan alkuperästä on toimitettu kirjalliset selvitykset ympäristöviranomaisille. Muutoksenhakijan valituksen liitteenä olevan kuvan B kohteen maa-aines on puhdasta ylijäämämaata vielä puhtaampaa tien parannukseen tuotua kalliomursketta sekä alkuperäiseen maa-ainekseen kuuluvia tien ojituksen yhteydessä kaivettuja isompia jääkauden paikalle kuljettamia kiviä ja hienompaa moreenia. Bitumia ei paikalla ole havaittu. Muutoksenhakijan mainitsemat ”muovinriekaleet” näyttävät olevan tien rakenteissa käytettävää kuitukangasta. Kuitukangas on viereistä tienpohjaa ja ojia kaivettaessa oletettavasti noussut koneen kuljettajan huomaamatta pintaan.

Syksyn ja talven runsaat sateet ovat huuhtoneet eri lajikkeet korostetusti näkyviin. Esille huuhtoutuneet kuitukankaat tullaan keväällä siivoamaan pois.

Yhtiön vastineen liitteen 14 kuvassa oleva mittava valli on yleisenä rata-alueen kehitystoimenpiteenä suunniteltu ja tehty ainoastaan vaimentamaan koko rata-alueelta mahdollisesti tulevaa ääntä asutuksen suuntaan. Kyseisellä vallilla ei ole mitään tekemistä uusien ratojen kanssa. Vallin kupeessa on taajaman asutusta lähinnä sijaitseva pienoiskivääri/villikarjurata, jolla ammutaan ainoastaan 0,22-kaliiperisilla aseilla, joiden meluhaitta on verrattain pieni. Tätäkin melua haluttiin vielä pienentää. Mittava valli asutusta lähimpänä jarruna vaimentaa myös muilta radoilta kantautuvaa ääntä. Valli on suunniteltu ja tehty vapaaehtoisesti ympäristöhaittojen pienentämistä varten. Kaikki uudet vallit on rakennettu ensisijaisesti turvallisuutta lisääviksi ja melua rajoittaviksi. Vallit mahdollistavat myös radan kehittämisen uusien ampumapaikkojen suhteen. Uudet ampumapaikat on suunniteltu omalta osaltaan vähentämään ampumaradan kokonaisympäristöhaittoja.

Lupaviranomainen on tehnyt tarkastelun koko rata-aluetta koskien asiaan kuuluvien lakien ja asetusten mukaisesti. Lupa-asian valmistelijana toimineella vs. ympäristötarkastajalla ei ole sidoksia Pirttisuon ampumarataan. Ympäristöpäällikkö toimii lupajaoston esittelijänä virkansa puolesta virkavastuulla ja puolueettomasti. Lupa-asiakirjat olivat nähtävissä heinäkuussa. Ympäristötarkastaja oli paikalla toimistossa.

[redacted] on antanut asiassa vastaselityksen.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

1. Hallinto-oikeus ei tutki muutoksenhakijan esittämää koko ampumaratatoiminnan kieltämistä ja lopettamista koskevaa vaatimusta.

2. Hallinto-oikeus kumoaa perusteluista ilmenevistä syistä valituksenalaisen päätöksen ja palauttaa asian Janakkalan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, jonka tulee hallinto-oikeuden päätöksen saatua lainvoiman ottaa asia uudelleen käsiteltäväkseen.

Asian näin päättyessä raukeaa lausuminen muiden päätöksen kumoamisvaatimuksen tueksi esitettyjen seikkojen osalta.

Ympäristönsuojeluviranomaisen on, mikäli Tervakosken Ampumarata Oy haluaa jatkaa hakemustaan, varattava luvan hakijalle tilaisuus täydentää hakemustaan. Lisäselvityksen saatuaan ympäristönsuojeluviranomaisen on ratkaistava asia kokonaan uudelleen ottaen huomioon palautuksen syyt ja meneteltävä muutoinkin ympäristönsuojelulain lupahakemuksen käsittelyä koskevien säännösten mukaisesti.

Perustelut

1. Toiminnan lopettamisvaatimus

Tuomioistuinlain 4 luvun 1 §:n mukaan hallinto-oikeus käsittelee ja ratkaisee ne hallinto-oikeudelliset valitukset, hallintoriita-asiat ja muut asiat, jotka säädetään kuuluviksi sen toimivaltaan hallintolainkäyttölaissa (586/1996) tai

muussa laissa.

Hallintolainkäyttölain 51 §:n 2 momentin mukaan, jos valitusta ei ole tehty määräajassa tai jos asian tai siinä esitetyn vaatimuksen ratkaisemiselle on muu este, valitus tai vaatimus jätetään tutkimatta.

Luvan hakijan vireille paneman ympäristöluvan muuttamista koskevan hakemuksen käsittelyn yhteydessä ei voida tutkia hallintopakon luonteisia toiminnan lopettamiseen liittyviä vaatimuksia.

1. Toiminnan laajentaminen

Sovellettuja oikeusohjeita

Hallintolain 31 §:n mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.

Pykälän 2 momentin mukaan asianosaisen on esitettävä selvitystä vaatimuksensa perusteista. Asianosaisen on muutoinkin myötävaikutettava vireille panemansa asian selvittämiseen.

Ympäristönsuojelulain 16 §:n mukaan maahan ei saa jättää tai päästää jätettä tai muuta ainetta taikka eliöitä tai pieneliöitä siten, että seurauksena on sellainen maaperän laadun huononeminen, josta voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, viihtyisyyden melkoista vähentymistä tai muu niihin verrattava yleisen tai yksityisen edun loukkaus (*maaperän pilaamiskielto*).

Ympäristönsuojelulain 17 §:n mukaan ainetta, energiaa tai pieneliöitä ei saa panna, päästää tai johtaa sellaiseen paikkaan tai käsitellä siten, että: 1) tärkeällä tai muulla vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella pohjaveden laadun muutos voi aiheuttaa vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle taikka pohjaveden laatu voi muutoin olennaisesti huonontua; 2) toisen kiinteistöllä olevan pohjaveden laadun muutos voi aiheuttaa vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle taikka tehdä pohjaveden kelpaamattomaksi tarkoitukseen, johon sitä voitaisiin käyttää; tai 3) toimenpide vaikuttamalla pohjaveden laatuun muutoin saattaa loukata yleistä tai toisen yksityistä etua *(pohjaveden pilaamiskielto)*.

Ympäristönsuojelulain 29 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvanvaraisen toiminnan päästöjä tai niiden vaikutuksia lisäävään tai muuhun toiminnan olennaiseen muuttamiseen on oltava lupa. Lupaa ei kuitenkaan tarvita, jos muutos ei lisää ympäristöön kohdistuvia vaikutuksia tai riskejä eikä lupaa toiminnan muutoksen vuoksi ole tarpeen tarkistaa.

Pykälän 2 momentin mukaan luvan ja toiminnan 1 momentissa tarkoitettua muuttamista koskevaan hakemukseen sovelletaan 39 §:ää ja asian käsittelyssä noudatetaan, mitä 96 §:ssä säädetään.

Ympäristönsuojelulain 39 §:n 2 momentin mukaan hakemukseen on liitettävä lupaharkinnan kannalta tarpeellinen selvitys toiminnasta, sen vaikutuksista, asianosaisista ja muista merkityksellisistä seikoista.

Pykälän 4 momentin mukaan tarkempia säännöksiä hakemuksen sisällöstä ja sen sähköisestä tekemisestä sekä hakemukseen liitettävistä lupaharkinnan kannalta tarpeellisista selvityksistä annetaan valtioneuvoston asetuksella.

Ympäristönsuojelulain 48 §:n 1 momentin mukaan lupaviranomaisen on tutkittava ympäristöluvan myöntämisen edellytykset ja otettava huomioon asiassa annetut lausunnot ja tehdyt muistutukset ja mielipiteet. Lupaviranomaisen on muutoinkin otettava huomioon, mitä yleisen ja yksityisen edun turvaamiseksi säädetään.

Pykälän 2 momentin mukaan ympäristölupa on myönnettävä, jos toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset.

Pykälän 4 momentin mukaan toiminnan olennaista muuttamista koskeva lupahakemus on ratkaistava siten, että harkinta kattaa ne toiminnan osat, joihin olennainen muutos voi vaikuttaa ja ne ympäristöön kohdistuvat vaikutukset ja riskit, joita muutos voi aiheuttaa.

Ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa: 1) terveyshaittaa; 2) merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa; 3) 16–18 §:ssä kiellettyä seurausta; 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella; 5) eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Ympäristönsuojelulain 52 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset: 1) päästöistä, päästöraja-arvoista, päästöjen ehkäisemisestä ja rajoittamisesta sekä päästöpaikan sijainnista; 2) maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemisestä; 3) jätteistä sekä niiden määrän ja haitallisuuden vähentämisestä; 4) toimista häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa; 5) toiminnan lopettamisen jälkeisestä alueen kunnostamisesta ja päästöjen ehkäisemisestä sekä muista toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimista; 6) muista toimista, joilla ehkäistään tai vähennetään ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

Pykälän 3 momentin mukaan lupamääräyksiä annettaessa on otettava huomioon toiminnan luonne, sen alueen ominaisuudet, jolla toiminnan vaikutus ilmenee, toiminnan vaikutus ympäristöön kokonaisuutena, ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoitettujen toimien merkitys ympäristön kokonaisuuden kannalta sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimet. Päästöraja-arvoa sekä päästöjen ehkäisemistä ja rajoittamista koskevien lupamääräysten tulee perustua parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan. Lupamääräyksissä ei kuitenkaan saa velvoittaa käyttämään vain tiettyä tekniikkaa. Lisäksi on tarpeen mukaan otettava huomioon energian ja materiaalien käytön tehokkuus sekä varautuminen onnettomuuksien ehkäisemiseen ja niiden seurausten rajoittamiseen.

Ympäristönsuojelulain muutoksen 425/2015 voimaantulosäännöksen mukaan ennen muutoksen voimaantuloa annetussa ympäristölupapäätöksessä määrätty

lupamääräysten tarkistamista koskeva velvoite raukeaa. Valvontaviranomaisen on säännöllisessä valvonnassa arvioitava tällaisen luvan 89 §:n mukainen muuttamisen tarve viimeistään vuoden kuluessa siitä ajankohdasta, jolloin luvan tarkistamista koskeva hakemus oli määrä jättää lupaviranomaiselle.

Eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentin mukaan kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa ei saa käyttää siten, että naapurille, lähistöllä asuvalle tai kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa hallitsevalle aiheutuu kohtuutonta rasitusta ympäristölle haitallisista aineista, noesta, liasta, pölystä, hajusta, kosteudesta, melusta, tärinästä, säteilystä, valosta, lämmöstä tai muista vastaavista vaikutuksista.

Ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista annetun valtioneuvoston päätöksen (53/1997) 2 §:n 1 momentin mukaan ampumaradan aiheuttamien meluhaittojen ehkäisemiseksi ja ympäristön viihtyisyyden turvaamiseksi on ohjeena, että melutaso ei saa ylittää A-painotettuna enimmäistasona impulssiaikavakiolla (L_{AImax}) määritettynä asumiseen käytettävillä ja oppilaitoksia palvelevilla alueilla 65 dB, sekä taajamissa tai taajamien välittömässä läheisyydessä olevilla virkistysalueilla, hoitolaitoksia palvelevilla ja loma-asumiseen käytettävillä alueilla tai luonnonsuojelualueilla 60 dB:n ohjearvoa.

Asiassa saatua selvitystä

Tervakosken Ampumarata Oy:n hakemus tarkoittaa kolme rataa käsittävällä Pirttisuon ampumaradalla harjoitettavan toiminnan laajentamista kahdella uudella radalla. Ampumarata sijaitsee Janakkalassa noin kahden kilometrin etäisyydellä Tervakosken keskustasta, sen länsipuolella olevalla kiinteistöllä 165-431-1-1729.

Toiminnalla on vuonna 2014 korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä lainvoimaiseksi tullut toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa, joka käsittää hirvikivääri-, pienoiskivääri- ja pistooliradat. Vaasan hallinto-oikeus kumosi 22.11.2012 antamallaan päätöksellä lupaviranomaisen päätöksen ja hylkäsi hakemuksen haulikkoammuntaa koskevalta osin. Hallinto-oikeus muutti kivääri- ja pistooliratojen toimintaa koskevia lupamääräyksiä määräämällä meluvallin rakentamisesta pistooliradalle. Lisäksi hallinto-oikeus muutti luvan voimassaoloa koskevaa määräystä lisäämällä tarkistamishakemuksen sisältöä koskevia vaatimuksia. Korkein hallinto-oikeus pysytti hallinto-oikeuden päätöksen. Ympäristölupapäätöksen lupamääräysten tarkistamista koskeva velvoite on rauennut ympäristönsuojelulain muutoksella 425/2015.

Uusi 150 metrin kivääririata sijoitettaisiin nykyisten ratojen pohjoispuolelle niin, että ampumasuunta olisi länteen. Toisella radalla järjestettäisiin SRA-ammuntaa (sovellettu reserviläisammunta). Se sijoitettaisiin olemassa olevien ratojen väliin. SRA-radalla ammuttaisiin lyhyellä matkalla, joka olisi enintään 30 metriä, eri suuntiin pistoolilla, kivääri llä ja mahdollisesti myös haulikolla.

Melun leviämistä ehkäistäisiin kivääriradalla ampukatoksella sekä radan länsi- ja pohjoispuolisella maavallilla ja SRA-radalla maavalleilla. Uudet radat on suunniteltu niin, että ampumasuunnat ovat asutuksesta poispäin. Uusien ratojen aiheuttamasta melusta on tehty melun leviämislaskenta. Sen mukaan laukausmelu ei ylitä valtioneuvoston antamaa ohjearvoa 65 dB (L_{AImax}) asuntoalueilla. Ammunnasta uusilla radoilla syntyvä laukausmelu on enimmillään

Aholanpolulla 61 dB, Moosentiellä 59 dB ja Huistintiellä 58 dB.

Voimassa olevan ympäristöluvan mukaan radalla saa ampua pyhäpäiviä tai niiden aattoja lukuun ottamatta maanantaista perjantaihin kello 12.00–19.00 sekä pienikaliiberisilla aseilla myös lauantaisin kello 12.00–16.00. Lisäksi kilpailuja ja ammuntakokeita saa järjestää enintään seitsemänä lauantaina kello 10.00–16.00. Voimassa olevan luvan mukaan hirviradalla saa ampua enintään 20 000 laukausta vuodessa. Kivääriläukausten enimmäismäärään ei ole haettu muutosta. Uusien ratojen käyttöönoton ei arvioida lisäävän kivääriläukausten määrää merkittävästi, sillä osa toiminnoista siirtyy vanhalta radalta uusille radoille.

Oikeudellinen arviointi

Ratkaistavana olevat kysymykset

Asiassa on valituksen johdosta arvioitavana, onko toiminnan laajentamista koskeva ympäristölupaharkinta perustunut riittäviin selvityksiin ja voidaanko luvan hakijan esittämien selvitysten perusteella annettuja lupamääräyksiä pitää ampumaratatoiminnan kannalta asianmukaisina ja riittävinä. Arvioitavana on tällöin myös se, onko toiminnan laajentamisen osalta voitu tehdä oma lupapäätös ja ovatko edellytykset erilliskäsittelylle olleet olemassa. Näin ollen arvioitavaksi tulee lisäksi se, olisiko toiminnan olennaista muuttamista koskevan hakemuksen johdosta ollut tarpeen tarkistaa myös jo olemassa olevalle toiminnalle vuonna 2011 myönnetyn ja vuonna 2014 lainvoimaiseksi tulleen ympäristöluvan lupamääräykset ja ratkaista asia yhdellä koko toimintaa koskevalla ympäristölupapäätöksellä.

Lupamenettely

Asiakirjoista ilmenevän selvityksen perusteella hallinto-oikeus katsoo, että Pirttisuon ampumaradan olemassa olevat ja uudet radat muodostavat yhdessä toiminnan, jota olisi sen ympäristövaikutukset ja valvonnan tarpeet huomioon ottaen tullut tarkastella kokonaisuutena. Lupahakemus onkin tullut vireille olemassa olevan toiminnan muuttamista koskevana asiana. Siten lupahakemusta käsiteltäessä olisi voimassa olevaa, lainvoimaista ympäristölupaa tullut tarvittavilta osin muuttaa ja täydentää ympäristövaikutusten yhtenäisen tarkastelun mahdollistamiseksi sekä lupamääräysten kohdentamiseksi johdonmukaisesti ja yksiselitteisesti. Lupapäätöksessä on todettu, että Pirttisuon ampumaradalla on toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa, joka on voimassa uudesta päätöksestä riippumatta. Uuden päätöksen todetaan koskevan toiminnan muutosta ja kahden uuden radan rakentamista sekä käyttöönottoa.

Päätöksen perustelujen mukaan lupaharkinnassa on otettu huomioon voimassa oleva ympäristölupa ja kaikkien ratojen yhteisvaikutus ympäristöön. Menettelystä on kuitenkin aiheutunut ongelmia toiminnan kokonaisvaikutusten tarkastelun ja valvonnan kannalta. Esimerkiksi koko ampumaratatoiminnassa sallittavaksi kokonaislaukausmääräksi kiväärillä lienee ollut tarkoitus rajata 20 000 laukausta vuodessa, mikä käy ilmi kuitenkin vain uuden lupapäätöksen perusteluosasta. Tosiasiallisesti siis uusi lupapäätös on kumonnut vanhan tältä osin, vaikka vanhan luvan on ilmoitettu jäävän voimaan uudesta päätöksestä riippumatta. Kyseessä on lisäksi ympäristöluvan keskeinen päästörajoitus, joka olisi tullut esittää jo lupamääräyksessä. Koska kivääriammunnan laukausmäärälle

asetettu rajoitus on tarkoitettu koskemaan koko ampumaratatoimintaa, alkuperäistä ympäristölupaa olisi ollut tarkoituksenmukaista muuttaa niin, että rajoitus olisi selvästi kirjattu koko ampumarataa koskevaksi määräykseksi. Samoin kilpailujen ja ammuntakokeiden sallittu lukumäärä koko ampumarata-alueella on jäänyt tulkinnanvaraiseksi, kun olemassa olevan radan ympäristölupa on jäänyt voimaan lupamääräyksiltään muuttamattomana samalla, kun uuteen lupaan on kirjattu sama nähtävästi kuitenkin koko ampumarata-aluetta koskeva määrä.

Selvitysten riittävyys

Kun otetaan huomioon, että olemassa olevilla ja uusilla radoilla harjoitettavaa ampumaratatoimintaa on käsiteltävä yhtenä kokonaisuutena, olisi meluselvitys tullut melun kokonaisvaikutusten hahmottamiseksi laatia koko ampumaradan toiminnasta kaikki radat huomioon ottaen. Uusia ratoja ja niiden melusuojauksia rakennettaessa maasto-olosuhteet muuttuvat, millä voi olla vaikutusta melun leviämiseen myös olemassa olevilta radoilta. Lupapäätöksestä ei käy ilmi, onko mahdollista, että eri radoilla on yhtäaikaista toimintaa. Mikäli tämä on mahdollista, asia olisi tullut ottaa selvityksessä huomioon. Kun meluselvitys on teetetty vain uusia toimintoja koskevana, on normitarkastelu suoritettu vain laukauskohtaista enimmäisäänitasoa kuvaavien L_{AImax}-arvojen suhteen. Ammuntatoiminnan intensiteetin lisääntyessä, esimerkiksi ratojen samanaikaisen käytön seurauksena tai laukausten kokonaismäärän lisääntyessä, voi myös melualtistuksen tai keskiäänitason tarkastelu tulla tarpeelliseksi melusta aiheutuvan kokonaisrasituksen arvioimiseksi. Mikäli meluselvitys olisi laadittu koko ampumaratatoimintaa koskevana, siinä olisikin voinut osoittautua aiheelliseksi tarkastella myös melun kokonaisrasituksen suuruutta ja ottaa kantaa sen rajoittamistarpeeseen.

Valituksenalaisessa päätöksessä ei ole lupamääräyksiä maaperän ja pohjaveden pilaantumisen estämiseksi SRA-radan osalta. Janakkalan ympäristölautakunnan 19.10.2011 antamassa, hallinto-oikeuden haulikkoammunnan osalta kumoamassa päätöksessä lupamääräyksiä maaperän ja pohjaveden pilaantumisen estämiseksi oli annettu myös haulikkorataa koskien. Kyseiset lupamääräykset oli annettu koskemaan haulikkoradan toimintaa, joten ne eivät kohdistu SRA-radan toimintaan. Hallinto-oikeus katsoo, että koska SRA-radalla ammutaan myös haulikolla, olisi valituksenalaisessa päätöksessä tullut arvioida tarkemmin maaperän ja pohjaveden pilaantumisen riskiä myös haulikkoammunnan osalta ja antaa tätä koskevat lupamääräykset.

Vaasan hallinto-oikeus on päätöksellään 22.11.2012 muuttanut voimassa olevan ympäristöluvan voimassaoloa koskevaa määräystä lisäämällä tarkistamishakemuksen sisältöä koskevia vaatimuksia. Muutetussa lupamääräyksessä on todettu muun ohella, että lupa on voimassa toistaiseksi ja että hakemus lupamääräyksien tarkistamiseksi on jätettävä viimeistään vuoden 2021 loppuun mennessä. Mikäli toiminta tai ympäristön olosuhteet olennaisesti muuttuvat, tulee hakemus lupamääräyksen mukaan saattaa viipymättä vireille.

Edelleen muutetussa lupamääräyksessä on todettu, että lupamääräysten tarkistamista koskevassa hakemuksessa on sen lisäksi, mitä hakemuksen sisällöstä muutoin määrätään, esitettävä selvitys taustavallien haitta-ainepitoisuuksista ja ampumarata-alueen maaperän pilaantuneisuudesta, luotien keräyksen järjestä-

misestä luotiloukuin tai muulla menetelmällä ja mahdollisuudesta kattaa taustavallit ja kerätä pilaantuneilla alueilla muodostuvat sade- ja sulamisvedet yhteen tarkkailua ja käsittelyä varten. Selvitykset on määrätty toimitettavaksi tiedoksi Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Hallinto-oikeus toteaa, että vaikka lupamääräysten tarkistamista koskeva velvoite ympäristöluvista on rauetettu ympäristönsuojelulain muuttamista koskevalla lailla (423/2015), olisi hallinto-oikeuden määräämä selvitys tullut edellyttää luvan muuttamista koskevassa hakemuksessa, jotta luvan myöntämisen edellytyksiä olisi voitu riittävästi arvioida ja antaa tarvittavat määräykset maaperän ja pohjaveden pilaantumisen estämiseksi ottaen huomioon ampumarata kokonaisuutena.

Johtopäätökset

Kun otetaan huomioon ympäristönsuojelulain 48 §:n 4 momentti, niin toiminnan vaikutuksia koskevien selvitysten olisi tullut kattaa toiminta kokonaisuudessaan eli kiinteistöllä jo harjoitettava toiminta ja sille suunniteltu uusi toiminta. Edellytyksenä toiminnan muuttamista koskevan lupahakemuksen erilliskäsittelylle on se, että hakemuksen johdosta ei synny tarvetta tarkistaa jo olemassa olevalle toiminnalle aiemmin myönnettyä ympäristölupaa. Hallinto-oikeus katsoo, että nyt kyseessä olevassa asiassa myös aikaisemman luvan muuttaminen on edellä esitetysti tarpeen. Koko ampumaratatoimintaa koskien olisi tullut antaa yksi ympäristölupa. Sitä koskeva päätös korvaisi lainvoimaiseksi tullessaan vanhan ympäristölupapäätöksen.

Asiassa esitetyn selvityksen perusteella ei ole kaikilta osin arvioitavissa, minkälaisia vaikutuksia toiminnasta voidaan ennakoida ympäristössä aiheutuvan. Hakemuksen ja esitettyjen selvitysten perusteella ei ole mahdollista arvioida, täyttyvätkö ympäristöluvan myöntämisen edellytykset erityisesti kohtuuttoman rasituksen osalta toiminnasta aiheutuvan melun vuoksi sekä aiheutuuko toiminnasta pohjaveden ja maaperän pilaantumista. Sitä, voitaisiinko ympäristövaikutuksia rajoittaa lupamääräyksin, ei voida myöskään ratkaista ilman asianmukaisia selvityksiä. Kun otetaan huomioon ympäristönsuojelulain 39 § ja 48 §:n 4 momentti, hallinto-oikeus katsoo, että lupaharkinta ei ole perustunut riittäviin selvityksiin.

Edellä lausutuilla perusteilla hallinto-oikeus kumoaa päätöksen ja palauttaa asian Janakkalan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle uudelleen käsiteltäväksi.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Janakkalan kunnanhallituksen on viipymättä ilmoitettava tästä päätöksestä julkaisemalla tieto kuulutuksesta noudattaen, mitä kuntalain 108 §:ssä säädetään. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen voi hakea muutosta valittamalla.

Muutoksenhaku

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 107 §:n 1 momentin mukaan tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin perusteella valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli viimeistään **15.7.2021**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (01.20).

Asian ovat ratkaisseet lainoppinut hallinto-oikeustuomari Päivi Jokela, luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomarit Petri Hiltunen ja Seppo Järvinen sekä asessori Tatu Jouppi.

Päivi Jokela

Petri Hiltunen

Seppo Järvinen

Tatu Jouppi

Hallinto-oikeuden esittelijä

Heidi Laakso

Toimituskirjan antaja:

Laura Leinonen
ma. lainkäyttösihteeri

Jakelu

Päätös maksutta [redacted]

Jäljennös maksutta

Tervakosken Ampumarata Oy

Janakkalan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

Janakkalan kunnan terveydensuojeluviranomainen

Janakkalan kunnanhallitus

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus/
Ympäristö ja luonnonvarat, sähköisesti

Etelä-Suomen aluehallintovirasto, sähköisesti
Ympäristölupavastuualue

Suomen ympäristökeskus, sähköisesti

ARS / LL

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeätä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä
- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite:	Korkein hallinto-oikeus PL 180, 00131 Helsinki
Sähköposti:	korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Käyntiosoite:	Paasivuorenkatu 3, 00530 Helsinki
Puhelin:	029 56 40200
Faksi:	029 56 40382
Aukioloaika:	arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet